

Bemærkninger til forslag til forordning om udbetaling af underholdsbidrag, m.v. til børn, samt adoptionstilskud.

Generelle bemærkninger:

Der er tale om et forslag til ændring af forordning nr. 9 af 28. oktober 1982, med senere ændringer, om udbetaling af underholdsbidrag m.v. til børn.

Grunden til fremsættelsen af forslaget er dels, at der er tale om en ældre forordning, der trænger til modernisering, og dels, at kommunerne har store tilgodehavender hos bidragspligtige, hvor underholdsbidraget er forskudsvis udbetalt af det offentlige, og hvor det offentlige er indtrådt i retten til at kræve bidraget opkrævet.

Denne store beholdning af tilgodehavender ønskes nedbragt ved en mere effektiv inddrivelse af tilgodehavenderne, herunder afskrivning af uerholdelige fordringer, uden at der sker en automatisk eftergivelse af alle fordringerne, ligesom man ønsker fremover at undgå en ophobning af sådanne restancer.

For at imødekomme disse ønsker indeholder forslaget detaljerede bestemmelser i kapitlerne 7 og 8, om hvem der skal forestå inddrivelse og eftergivelse af forskudsvis udbetalte bidrag, hvor det offentlige er indtrådt i retten til at kræve bidraget opkrævet hos bidragspligtige.

FM I 94/13

SD j.nr. 85-00-00

Efter dette forslag er det kommunalbestyrelsen i bidragsberettigets hjemkommune der indtræder i retten til bidraget, og at det er denne kommune der forestår inddrivelse af fordringen.

Herved opnås, at det er den kommune der umiddelbart har et tilgodehavende, der selv tager stilling til hvordan fordringen skal inddrives, om der skal gives henstand eller om fordringen skal eftergives.

Hvorledes selve inddrivelsen skal foregå er reguleret i lov om rettens pleje i Grønland, og er derfor ikke medtaget i forordningsteksten.

Et andet forslag der formodes at medføre en mere effektiv inddrivelse af de tilgodehavende fordringer er, at kommunalbestyrelsen indsættes i forordningen som den ansvarlige myndighed vedrørende inddrivelse af fordringer.

Ved at tillægge kommunalbestyrelsen ansvaret, og ikke det sociale udvalg, overlades det til den enkelte kommunalbestyrelse at afgøre hvilken del af kommunens forvaltning der mest effektivt vil kunne inddrive fordringerne. Denne bestemmelse forhindrer ikke den enkelte kommunalbestyrelse at uddelegere ansvaret og kompetencen til det sociale udvalg, men giver alene kommunen en større mulighed til selv at tilrettelægge sine arbejdsgange i forbindelse med inddrivelsen, herunder at uddelegere ansvaret og kompetencen for inddrivelsen til f.eks. det udvalg der varetager kommunens øvrige inddrivelse af fordringer.

Ved at pålægge ansvaret og kompetencen til kommunalbestyrelsen, sidestilles inddrivelsen af disse fordringer med al inddrivelse af gæld til det offentlige, f.eks. huslejerestancer, skyldig skat, m.v., hvor der heller ikke er krav om, at der skal tages specielle sociale hensyn ved inddrivelsen. Dog skal opmærksomheden henledes på, at denne type fordringer er specielle, da der er tale om udgifter til forsørgelse, og gæld opstået

i den forbindelse skal kunne eftergives ud fra det synspunkt, at forsørgelsesgæld, der skyldes manglende forsørgelsesevne, ikke skal kunne forfølge skyldneren ud over en vis periode.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser:

Ad kapitel 1.

Kapitlet indeholder ikke nye bestemmelser i større omfang, men samler bestemmelser der tidligere har været fastsat i andre kapitler i forordningen.

§ 1 svarer til den tidligere § 6, med en mindre ændring i stk. 1 nr. 1, der dog kun er en tydeliggørelse af den tidligere tilsvarende bestemmelse.

Stk. 2 er tildels en omskrivning af den tidligere § 7, således at landsstyret fremover kan fastsætte i en bekendtgørelse hvilke personkategorier, der ikke er direkte omfattet af forordningens ordlyd, der kan få ydelser udbetalt i henhold til forordningen, ligesom stk. 2 giver landsstyret en adgang til at udstede nærmere regler om udbetalingsbetingelserne iøvrigt.

§ 2 er en omskrivning af den tidligere § 18 stk. 1 og § 9, samt tydeliggør at det er bidragsberettiges hjemkommune der forestår alle udbetalinger i henhold til denne forordning.

§ 3 er ny, men fastslår kun, kommunernes almindelige vejledningspligt overfor borgerne.

Bestemmelsen er medtaget for specielt at påpege dette forhold, da kommunerne kan pådrage sig en erstatningspligt, dersom denne generelle vejledningspligt ikke følges.

Ad kapitel 2.

Dette kapitel er stort set en systematisk og sproglig omskrivning af de tidligere kapitel 1 og 11.

Ad kapitel 3.

Dette kapitel er stort set en systematisk og sproglig omskrivning af det tidligere kapitel 2.

Ad kapitel 4.

Dette kapitel er stort set kun en systematisk og sproglig omskrivning af det tidligere kapitel 3, bortset fra, at der i § 12 stk. 1 sidste punktum er indsat en bestemmelse om, at almindeligt løbende underholdsbidrag kun kan udbetales forskudsvis for højst en måned ad gangen, og stk. 4, der bestemmer, at et forskudsvis udbetalt bidrag kan kræves tilbagebetalt, hvis en separationsbevilling eller skilsmissebevilling ikke medfører at der aftales bidragsfastsættelse som forudsat ved den forskudsvis udbetaling.

Denne regel er medtaget i forordningen, da en forskudsvis udbetaling af et bidrag som hovedregel skal kunne indkræves hos en af forældrene, og det virker urimeligt, hvis en person kunne få udbetalt et forskudsvis bidrag fra det offentlige, til barnets forsørgelse, uden at kræve samme bidrag fastsat hos barnets anden forsørger.

Ad kapitel 5.

Dette kapitel er en videreførsel af reglerne i de tidligere §§ 9-11.

Ad kapitel 6.

Kapitlet svarer stort set til det tidligere kapitel 6 a, dog er der indsat den ændring af reglerne, at der efter forslaget ikke alene skal kunne udbetales adoptionsstøtte til adoption af udenlandske børn.

Dette nye forslag skyldes, at der typisk er tale om lige så omfattende rejse- og opholdsudgifter for adoptanterne ved adoption af et grønlandsk barn, der ikke bor i samme by eller bygd som adoptanterne, og det virker urimeligt at adoptanterne i disse tilfælde skal afholde alle udgifterne uden tilskud, medens tilskuddet kunne udbetales hvis adoptanterne havde valgt at adoptere et udenlandsk barn.

Endvidere er reglerne ændret således, at adoptionstilskuddet kun kan udbetales efter ansøgning, og at der ved ansøgningen skal tages hensyn til udgifternes størrelse, således at tilskuddet maksimalt kan udgøre 3 x normalbidraget.

Der forventes ikke udbetalt adoptionstilskud i et omfang, der vil medføre øgede bevillinger til området.

Ad kapitlerne 7 og 8.

Der er her tale om en del ændringer i forhold til de tidligere kapitler 5 og 6.

§ 17 er en videreførelse af reglerne i den tidligere § 12, dog er der i stk. 2 og 3 indsat et krav om, at bidragspligtige og bidragsberettigede begge skal have meddelelse om at det offentlige er indtrådt i retten til at opkræve bidraget, ligesom bidragspligtige skal have meddelelse om en forskudsvis udbetaling.

Indsættelsen af disse bestemmelser skyldes, at en bidragspligtig skal have mulighed for at gøre indsigelse mod udbetalingen, ligesom begge parter skal være vidende om, at bidragsbetalingen ikke længere kan afgøres mellem parterne.

Bestemmelserne er mest programerklæringer, da der ikke er nogen retslig konsekvenser for kommunen, hvis oplysningen ikke gives.

Kommunen fortaber således ikke sin ret til at indtræde

i retten til at kræve bidraget betalt, hvis meddelelse om betalingen ikke straks videregives til både bidragsberettigede og bidragspligtige.

Stk. 4 er indsat for at undgå fortolkningstvivel om hvornår fordringen forældes, og svarer til en bestemmelse i den danske lov om børnetilskud § 18 stk. 1.

I henhold til § 19 skal kommunernes tilgodehavender uden ophold søges inddrevet i henhold til reglerne i retsplejeloven.

Der er ikke i forordningen givet nærmere retningslinier for, hvordan kommunerne skal forestå inddrivelse, men i stk. 2, er der indsat en hjemmel til landsstyret til at udstede nærmere regler på området.

Som noget nyt, er der i § 20 indsat nogle procedure regler for, hvordan der skal søges om henstand, ligesom det er fastsat hvilken instans der er kompetent til at bevillige henstand, ligesom landsstyret bemyndiges til at udstede nærmere regler for hvordan ansøgninger om henstand skal behandles.

Ved henstand i denne forordning tænkes ikke på "henstand" givet af en kommunal pantefoged i forbindelse med inddrivelsen.

Der kan ikke gives henstand uden ansøgning herom. Ansøges der ikke om henstand, skal kommunen søge fordringen inddrevet, selvom der kunne være bevilliget henstand.

Landsstyret bemyndiges endvidere til at fastsætte nærmere regler for, hvornår der kan bevilliges henstand. En bekendtgørelse kan herefter fastsætte en mindste indkomst for hvornår der kan opkræves beløb, ligesom der kan fastsættes tillæg til denne mindste indkomst for andre forsørgerpligter overfor børn, m.v..

Ved at fastsætte sådanne detail bestemmelser i bekendtgørelsesform, opnås den fordel, at reglerne løbende kan justeres.

§ 21 er ligeledes ny, forstået på den måde, at kommunerne nu forpligtes til at samarbejde om inddrivelse af fordringer, og til at underrette hinanden om forhold af betydning for afgørelsen af en sag i en anden kommune. Reglen skyldes, at kommunerne ikke længere skal inddrive hinandens fordringer, men kun egne.

§ 22 vedrører både det forhold hvor en bidragspligtig er forpligtiget til at betale højere bidrag end normalbidraget, og det forhold hvor bidragsberettigede ikke har krævet alle forfaldne bidrag forskudsvist udbetalt. Ligeledes vedrører bestemmelsen både frivillige indbetalinger til kommunen og tvangsinddrevne beløb.

§ 23 er en videreførelse af den hidtidige regel i § 14, dog ændret sådan, at det nu er den kommune der er indtrådt i fordringen, der tager stilling til eftergivelse, efter indstilling fra bidragspligtiges hjemkommune.

§ 24 svarer til den hidtidige § 15 stykkerne 4 og 5.

Ad kapitel 9.

Underretningspligterne i § 25 er nye, forsåvidt angår ansøgers pligt til at oplyse alle forhold af betydning, ligesom pligten til at oplyse ændringer i barnets forhold er ny.

§ 26 stk. 2 er ny, men er kun en understregning af, at kriminallovens bestemmelser om bedrageri også er gældende i sådanne tilfælde.

Ad kapitel 10 og 11.

Her er ingen ændring i forhold til de hidtidige regler. Forslaget forventes, bortset fra det allerede vedrørende adoptionstilskud nævnte, at blive udgiftsneutralt.

Ad kapitel 12.

Overgangsbestemmelsen om at de nye regler om inddrivelse, henstand og eftergivelse gælder også allerede eksisterende fordringer. D.v.s., at den kommune der har foretaget en forskudsvis udbetaling af underholdsbidrag til børn, skal forsøge restancen inddrevet, selvom denne er opstået efter landstingsforordning nr. 9 af 28. oktober 1982, og allerede overdraget til en anden kommune til inddrivelse. Ligeledes medfører overgangsordningen, at kommunalbestyrelserne kan vælge at lade f.eks. økonomiudvalget inddrive kommunens tilgodehavender, hvilket kan give en mere effektiv inddrivelse.